

Plzeňský kraj

PLZEŇSKÝ KRAJ

číslo 2 | leden 2023 | ročník XXI | www.plzensky-kraj.cz

Lumír Olšovský: V divadle utíkám do jiných příběhů

OBSAH

	Úvodní slovo
03	Úřad je přátelský k lidem s hendikepem
	Kraj má partnera na Ukrajině
04	Europe Direct spolupracuje se spolky a institucemi
	Sanitky budou přes hranice jezdit dál
05	Tarif integrované dopravy se změnil
	Maminky se mohou najít kdykoli
06	Projekt pomůže proti sociálnímu vyloučení
	Laboratoř měří imunitu a alergie
	Poděkování panu řediteli Bednářovi
07	Děti tvořily bájně bytosti ze skla
08	Rozhovor s Lumírem Olšovským
	Film představuje Loose jako revolucionáře
10	Není třeba zachraňovat jenom památky
	Vít Klusák natáčí v Plzni Bombu
11	Kraj vychází vstříc fenoménu karavanů
12	HYDEPARK
14	Poběžovci mají alej pro školáčky

PLZEŇSKÝ KRAJ

PŮLMARATON

PLZEŇSKÉHO KRAJE

22. 4. 2023

Areál Škodaland, Plzeň

TRATĚ: Půlmaraton / OMEXOM Krajská desítka / Krajská pětka / Týmový běh / Dětské běhy

WEB: pulmaraton.plzensky-kraj.cz FB: [FB.com/pulmaraton.plzenskeho.kraje](https://www.facebook.com/pulmaraton.plzenskeho.kraje)

OMEXOM

TRIMM, eliven, Vodérno, Ples, JINNY SCENTS, ALAVIS, ALGON, SWEEP, DEATHLION

XVIII. REPREZENTAČNÍ PLES PLZEŇSKÉHO KRAJE

MOULIN ROUGE

PARKHOTEL PLZEŇ

4. 2. 2023 19:30

BIG BAND FELIXE SLOVÁČKA
ANIČKA A FELIX SLOVÁČKOVÍ
MONIKA ABSOLONOVÁ

večerem provází
ROMAN A PETRA VOJTKOVÍ

předprodej vstupenek na www.goout.net

PLZEŇSKÝ KRAJ

Plzeňský kraj, Škroupova 1760/18, 301 00 Plzeň
IČO: 70890366

Redakční rada: Markéta Čekanová, Helena Frintová,
Eva Mertlová, Patrik Pátek, Inesa Plassová,
Jindra Radová, Štěpánka Szabó

Náklad: 265 000 ks
Datum vydání: 16. 1. 2023
Místo vydání: Plzeň
Grafická úprava: DTP DTP
E-mail: redakce@plzensky-kraj.cz
Distribuce výtisků zdarma
Foto na titulní straně: Irena Štěrbová
Neoznačené články jsou redakčními materiály.

Vážení čtenáři, obyvatelé Plzeňského kraje, máme za sebou rok, v němž se udála celá řada změn a situací, s nimiž jsme se jako společnost i my sami v sobě museli vyrovnat. Nyní jsme na prahu roku nového. Začínáme naplňovat plány, které jsme si předsevzali. Přijímáme nové výzvy a jsme odhodláni je zvládnout.

I my se snažíme plnit svá předsevzetí a dát vám, kromě čtivých článků z dění v našem regionu, informace o oblastech a projektech, v nichž lze využít krajskou finanční pomoc. Především pak v rámci vyhlášených grantových programů, tentokrát zasazených do oblasti kultury, památkové péče a cestovního ruchu.

Letos také vyhlášíme Cenu hejtmana za záchranu lidského života. Život se nám často může změnit z minuty na minutu. Často ve chvílích, kdy si něco takového nepřipouštíme, kdy nemáme žádné obavy ani strach. A pak to přijde a jsme závislí na těch, kteří bez sebemenšího zaváhání přijdou na pomoc. Chtěli bychom vás proto požádat, abyste se zamysleli nad tím, zda jste se v loňském roce s takovými osobnostmi setkali a dali nám o nich vědět.

Rádi bychom vás také pozvali na Půlmaraton Plzeňského kraje a po dvouleté pauze také na 18. reprezentační ples Plzeňského kraje. Ten se ponese v duchu slavného francouzského kabaretu Moulin Rouge. Koná se v plzeňském Parkhotelu. Rádi bychom, abyste spolu s námi strávili příjemný večer, nechali se unášet tóny, tancem i atmosférou. Vstupenky jsou už v prodeji. Spuštěna je již i registrace pro účast v půlmaratonu.

Těšíme se na vás.

Rudolf Špoták,

společně s Radou Plzeňského kraje

Úřad je přátelský k lidem s hendikepem

Krajský úřad Plzeňského kraje je Přátelským místem. Obhájil totiž stejnojmenný certifikát, který potvrzuje, že úředníci dokážou správně komunikovat s lidmi všech typů hendikepů včetně seniorů.

V rámci procesu certifikace prošli pracovníci úřadu na podzim školeními, v nichž si na vlastní kůži vyzkoušeli, jaké to je být v roli hendikepovaného člověka. S klapkami na očích a holemi se museli dostat z vybraného místa zpět do místnosti, kde probíhalo školení, a posadit se na svou židli. Potom se na celou akci podívali na videu a srovnali si své pocity a představy s realitou. Kromě zdolávání stanovené trasy poslepu, doprovodu nevidomých nebo manipulace s invalidním vozíkem si všichni vyzkoušeli i méně obvyklé činnosti, jako je manipulace s invalidním vozíkem, jak dát nevidomému podepsat dokument nebo jak pracovat s penězi. Tenhle zážitek jim objasnil, jak právě s takovými lidmi komunikovat, aby to pro obě strany nebylo nepřijemné a předešlo se případným nejistotám či nedorozuměním.

Přátelská místa je projekt Českého červeného kříže, jehož cílem je vytvoření sítě certifikovaných poskytovatelů služeb, u nichž budou mít klienti s nejrůznějšími typy omezení garanci profesionálního přístupu a dostupnosti služeb. Krajský úřad Plzeňského kraje svou certifikaci prodloužil na dalších pět let.

I do ubytovny pro válečné uprchlíky v Čechově ulici v Plzni, kterou spravuje Plzeňský kraj, zavítal v prosinci Mikuláš s čertem a andělem. Rozdali dárky a rozzářili tak dětské oči.

Kraj má partnera na Ukrajině

Memorandum o partnerské spolupráci podepsal v závěru roku Plzeňský kraj a ukrajinský region Ivano-Frankivsk. Při této příležitosti tu zástupci kraje předali jednu sanitku vyřazenou z vozového parku záchranné služby, do níž byl přidán zdra-

votnický materiál, defibrilátor a transportní plicní ventilátor. Do budoucna se počítá se spoluprací v oblasti průmyslu, zemědělství, vědy a vzdělávání, kultury, cestovního ruchu, sportu, ochrany životního prostředí a dalších.

Europe Direct spolupracuje se spolky a institucemi

Knihu, teplé oblečení, čaj či kafe a něco dobrého na zub pro sebe i ostatní s sebou. Tak zněly pokyny na poslední akci loňského roku, kterou připravilo Europe Direct Klatovy, a to v rámci 3K – Klubu klatovských knihomolů. Šlo se na literární výlet po Šumavě.

Europe Direct, tedy informační kancelář Evropské komise, zajišťuje v Klatovech již druhým rokem obecně prospěšná společnost Úhlava. Jednou z největších akcí, do níž se loni zapojilo, byla akce plzeňského Radovánku #JETOTU2022.

„Toto setkání ukázalo, jak je spolupráce zaměřená na děti a mládež vůbec tím nejdůležitějším. Nejen proto, že byl Evropský rok mládeže, ale i proto, že nabídka nejrůznějších zájmových i vzdělávacích aktivit pro mladé je v Plzeňském kraji opravdu mimořádně kvalitní a pestrá,“ poznamenává vedoucí centra Kristýna Čerbová.

Europe Direct spolupracuje s řadou klatovských institucí a spolků a dobrovolníků, pořádá besedy na lokální i regionální témata, která mají evropský přesah.

Informace o EUROPE DIRECT Klatovy najdete na webových stránkách www.europedirect.cz.

Sanitky budou přes hranice jezdit dál

Když vás postihnou zdravotní komplikace nebo se vám stane úraz, není to nic příjemného. Když se to navíc stane poblíž státní hranice, bývá to ještě o stupeň nepříjemnější. Na našich hranicích s Bavorskem už to ale dávno problém není. Šest let totiž funguje Kompetenční a koordinační centrum ve Furth im Wald, které pomáhá koordinovat příhraniční činnost záchranné služby.

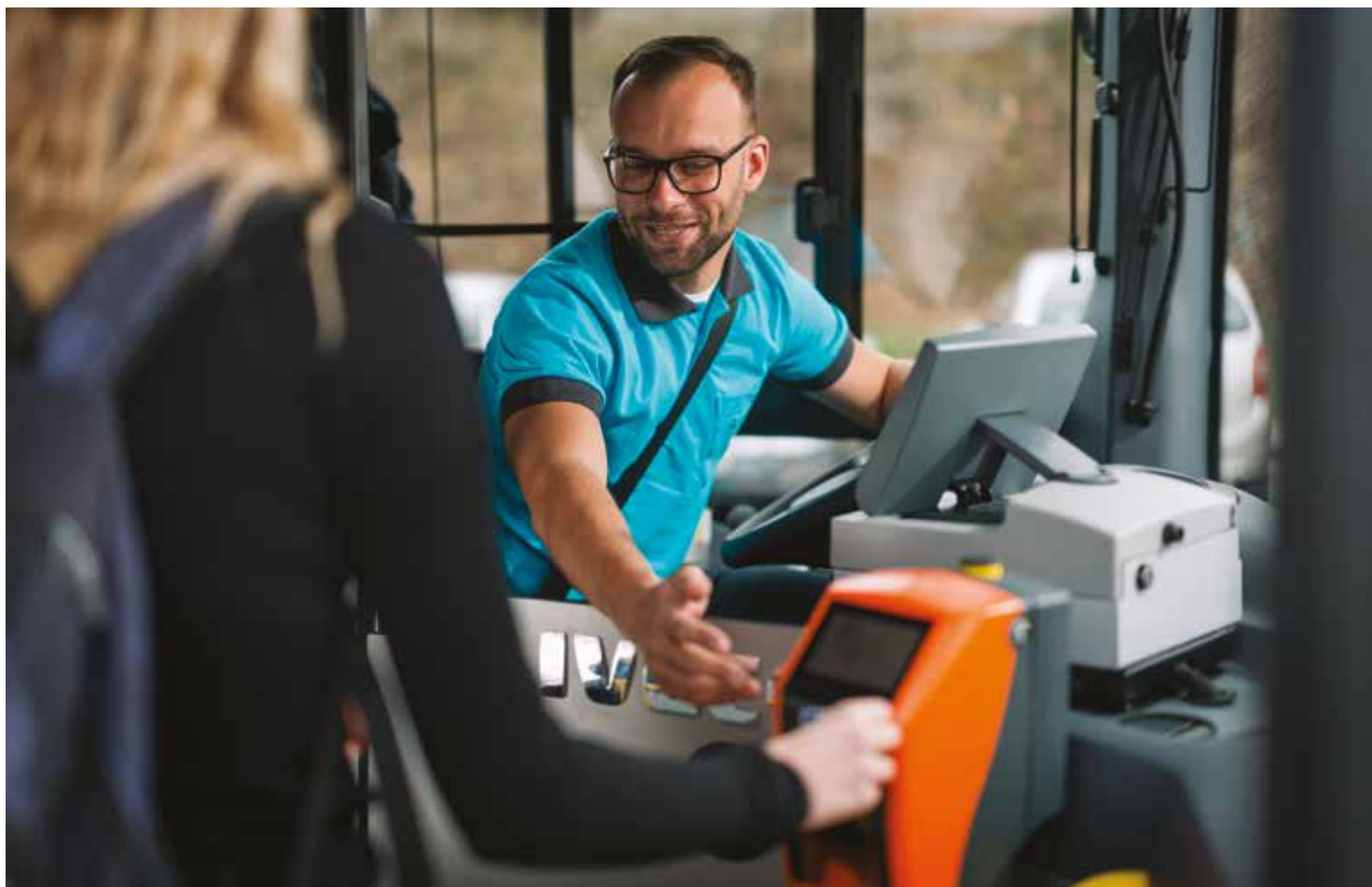
Díky němu pomáhají sanitky a záchranáři z Čech v Německu a naopak ročně zhruba u stovky případů. Podstatnou roli sehrálo středisko kupříkladu u železniční tragédie u Milavče v srpnu 2021. Nejde ale jen o vzájemné využívání záchranářů

a jejich prostředků. Středisko pracuje také s nemocnicemi na obou stranách hranice. Díky tomu už není zpravidla zapotřebí překládat pacienty na hranicích ze sanitky do sanitky: bez ohledu na hranice je nasazena nejbližší dostupná záchranná služba a ta doveze pacienta do nejbližší vhodné nemocnice.

Přestože evropský projekt, který tuto unikátní spolupráci odstartoval a pomohl centru vybudovat, na konci loňského roku skončil, přeshraniční zdravotnická spolupráce i provoz centra bude pokračovat. Vedení obou krajů navíc chce inspirovat i další a úspěch mezi Horní Falcí a Plzeňským krajem přenést do dalších regionů podél hranice.

Tarif integrované dopravy se změnil

Se začátkem roku došlo v tarifu Integrované dopravy Plzeňského kraje k několika změnám.

Podrobné informace o tarifu IDPK od 1. 1. 2023 naleznete na stránkách idpk.cz

Od začátku nového roku podražilo jednotlivé jízdné v MHD v Plzni. Za základní půlhodinovou přestupní jízdenku platí cestující nově 20 Kč, za hodinovou pak 24 Kč. Změna cen jízdného v Plzni se promítla také do cen krajských jízdenek. Pokud cesta vede do Plzně nebo přes Plzeň, zvedly se ceny krajských jízdenek o dvě koruny. Ceny jednotlivých přestupních jízdenek pouze pro cesty ve vnějších zónách se nezměnily.

Změn doznaly i ceny předplatného jízdného pro vnější zóny: ty od nového roku klesly. Například cena měsíčního kuponu za jednu zónu pro děti a studenty se snížila ze 175 Kč na 165 Kč, roční pak z 1 501 Kč na 1 450 Kč. Navíc byla zavedena nová sleva

pro osoby v hmotné nouzi. Pokud cestující prokáže, že pobírá dávky hmotné nouze, může si na Plzeňské nebo Virtuální kartě aktivovat slevový profil a k němu pak zakoupit zlevněné předplatné pro zónu Plzeň či pro vnější zóny. Sleva je aktivována vždy nejvýše na 93 dnů a poté je znovu nutné doložit, že cestující pobírá dávky hmotné nouze.

Příjemné zprávy se dočkali i senioři, kteří dosáhli věku 65 let. Od počátku tohoto roku mohou 30 minut cestovat po Plzni za 10 Kč, aniž by si museli pořizovat Plzeňskou kartu. Pro cesty po Plzni jim nově k prokázání nároku na zlevněné jízdné (i v plzeňské MHD) stačí pouze občanský průkaz.

Maminky se mohou najíst kdykoli

Maminky po porodu mají v Domažlické a Klatovské nemocnici bohatší snídaně a svačiny. Obě porodnice rodičkám nově nabízejí celodenní občerstvení formou švédského stolu. Ženy si mohou vzít v kuchyňce a z chladicího boxu kdykoli během dne i noci cokoli, na co mají právě chuť. K dispozici jsou zelenina, ovoce, šunka, jogurty, tvarohové či smetanové dezerty, ovesné kaše, ovocné svačinky, cereálie, ale také paštiky, keřřové i čerstvé mléko, džemy, med a ovocné nebo bylinkové čaje či bílá káva.

Projekt pomáhá proti osamění

Osobní asistence, sociálně-terapeutické dílny, sociální rehabilitace, azylové domy, intervenční centra a domy na půl cesty podpoří kraj v následujících třech letech díky novému projektu, který má k dispozici tři sta milionů korun. Peníze pomohou celkem sedmadvaceti sociálním službám v Černošíně, Klatovech, Plzni, Domažlicích, Havlovicích, Meclově, Horšovském Týně, Sušici, Ledcích, Rokycanech a Třemošné. Posláním projektu je navýšit kapacity těchto služeb pro lidi, kteří jsou sociálně vyloučení nebo jim takové vyloučení hrozí. Program z více než tří čtvrtin financuje Evropský sociální fond plus – Operační program Zaměstnanost+, třinácti procenty přispívá státní rozpočet a desetinou kraj.

Laboratoř měří imunitu a alergie

V Klatovské nemocnici funguje od prosince laboratoř klinické imunologie a alergologie. Měří mimo jiné protilátky, analyzuje obranyschopnost organismu a zkoumá i autoimunitu nebo alergie. Rozsáhlejší imunologická vyšetření se na jih od Plzně až dosud neprováděla. Zdravotnická zařízení musela vozit vzorky od pacientů k vyšetřením zpravidla do Plzně.

Ředitel CSS Stod odešel do důchodu

Na konci roku opustil místo ředitele Centra sociálních služeb Stod Radomír Bednář, který odešel do důchodu. V čele zařízení stál od roku 2005 a nejen, že ho personálně a provozně stabilizoval, ale především jej v posledních dvanácti letech provedl složitým procesem transformace. Pečovatelský tým a na dvě stovky klientů díky tomu mohlo opustit areál domova a přestěhovat se do domků a bytů v několika obcích. Radomír Bednář je uznávaným odborníkem a přednášel také na Západočeské univerzitě v Plzni.

Děti tvořily bájně bytosti ze skla

Žáci ZUŠek prostě umí. Dokazují to každoročně na nejrůznějších soutěžích, odkud přivážejí diplomy a medaile. Především ti, kteří se věnují hudbě. Loni ale výrazně bodovaly i děti z výtvarky ZUŠ T. Brzkové, a to na Dětském sklářském sympoziu.

Sympozium je prvním místem setkání talentovaných dětí se špičkovými řemeslníky. Účastníci byli vybráni na základě výtvarné soutěže Bájně bytosti Křišťálového údolí. Porotě tu předsedala významná evropská designérka a nositelka ocenění Czech Grand Design Liběna Rochová. Soutěže se zúčastnilo téměř 300 dětí ze 42 základních uměleckých škol z celé republiky a do prvního ročníku Dětského sklářského symposia se dostalo patnáct z nich - z každého kraje postupoval vítěz. V Plzeňském kraji byla udělena výjimka, byli vybráni dva vítězové, a to Jakub Matějčík a Anna Pejšová ze ZUŠ T. Brzkové. Děti měly za úkol ztvárnit bájně bytosti ve skle technologií ručního tvarování a foukání skla, broušení, malování, pískování a skleněné mozaiky.

Výstavu těchto prací můžete navštívit až do 3. března v dětské Galerii Paletka v Tylově 15 v Plzni.

OPERA

OPERA

OPERA

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

Den otevřených dveří
Západočeské
univerzity v Plzni
1/2/2023 Plzeň
2/2/2023 Cheb
dod.zcu.cz

My Fair Lady

V divadle utíkám do jiných příběhů

Pro Lumíra Olšovského byl rok 2022 úspěšný. Mimo jiné totiž získal Cenu Thálie za roli profesora lingvistiky Henryho Higginsa v muzikálu My Fair Lady.

autor: **Markéta Čekanová** / foto: **Martina Root**

„Když jsem se začal písněmi z muzikálu zabývat na korepeticích, nedokázal jsem dozpívat ani jednu větu. Dojímalo mě, jak moc pravdivé ty texty jsou, jak nádherně vystihují temné stránky Lumíra Olšovského,“ odpovídá se smíchem na otázku, nakolik se sebestřednému a sarkastickému Higginsovi podobá.

Takže ten samolibý sarkastický Higgins je doopravdy i Lumír Olšovský?

Mám pro něj pochopení, ale doufám, že samolibý a sarkastický nejsem. Ale uspokojení z toho, že se mi občas něco povede, to

mívám. A jsem moc rád, že po premiérách v Plzni to zažívám docela často.

Henry Higgins je odborník na správnou výslovnost. Co vy a správná výslovnost?

Jevištní mluva je nesmírně důležitá a jako režisér se na ni snažím dbát. Diváka nesmí zdržovat, jestli herec má nějakou výslovnostní vadu nebo jestli mu je nebo není rozumět. On se musí vpít do příběhu. Ale jako student prvního ročníku konzervatoře jsem právě kvůli jevištní mluvě byl na vyhazov. Nakonec

jsem z ní dostal trojku. Měl jsem špatné sykavky, takže jsem musel začít chodit na logopedii.

Mluva ale není záležitostí jen herců; mluví kdokoli z nás. Posloucháte lidi kolem sebe, jak mluví?

To mě hrozně zajímá! Já vám něco povekládám: protože já deš poslouchám nějakou pani prodavačku, která mi odpovídá nějak, tak já ze svého pohledu hanáckého kloka, protože já so Hanák, narozený v Hlučíně nedaleko Ostravy, chodil jsem do Ostravy do školy a ty přízvuky, mně se to michalo... Takže já rád registruji, kdo jakým nářečím nebo s jakým přízvukem mluví, a snažím se hádat třeba, z jaké části Moravy kdo pochází.

To je ten Henry Higgins ve vás!

Vlastně ano! To mi ani nedošlo, že to dělám!

Ale taky mě baví zkoumat na lidech, jakou mají náladu. Dívám se na spolucestující v autobusu a přemýšlím, jaký život má tenhle pán, proč se tahle paní tváří na pána vedle tak naštvaně, co asi před pár minutami prožili. Zkoumám, v jakém rozpoložení lidé jsou, jakým tónem hlasu mluví a baví mě to.

Co vám tohle pozorování přináší?

Asi ty jiné reality, které mě baví i v herectví. Já vlastně v divadle utíkám do jiných příběhů a zkouším si zažít něco, co v běžném životě nemám. Zpestřit si vlastní život. A také když se zajímáte o někoho jiného, ulehčuje vám to od vašich vlastních starostí, které se vám pak zdají mnohem menší.

Vám je jeden život málo?

No... Čas je natahovací a záleží jen na nás, jak rychle budeme žít. Čím víc aktivit a vzpomínek za jeden den máme, tím pomaleji žijeme. Takže pokud můžete, naplňte si život. Bude bohatší a neuteče vám tak rychle.

V plzeňském divadle jste šéfem souboru muzikálu, který dříve dělal i operety. Kdybyste si musel vybrat, je vám bližší muzikál, nebo opereta?

To je totéž. Je to divadlo, které vypráví příběh, kde postavy v nějakém emočním vypětí začnou zpívat nebo tančit. Ano, v operetě je pěvecký projev operní, ale jako režisér říkám, že obojí je divadlo, kde se zpívá a tančí.

Opereta a muzikál jsou pro mne to skutečné, komplexní divadlo, kde herec musí umět hrát, zpívat i tančit. Opravdu jsou na ně kladené výrazně vyšší nároky než na činoherce, tanečníky nebo operní pěvce?

Myslím, že ano. A proto se muzikálem zabývám už prakticky výhradně a nijak neprahnu po činohře. Té si v muzikálu užiji

do sytosti. Stejně tak zase v operě mi chybí pohyb. Muzikálový herec zpívá a zároveň tančí, možná klidně udělá i přemet. Operní pěvec při zpěvu nic podobného nedělá.

Opereta je historicky trochu starší žánr. Má ještě dnes na divadle své místo?

Má. Mně se moc líbí a je řada takových, které bych strašně rád inscenoval, a myslím, že diváky by bavily.

Je nutné operetu inscenovat moderně, nebo může zůstat ve fraku a mít atmosféru straussovské Vídně?

Já dělám všechny své inscenace ne-moderně. Tedy klasicky a pietně. Jsem totiž přesvědčen, že je-li něco napsáno o devatenáctém století, tak se to v tom devatenáctém století musí odehrávat, aby určité situace mohly vůbec vzniknout. Pokud třeba postavy nebudou ve fraku, nebude jim jejich oděv nařizovat určité konvence, které by měly dodr-

žovat a které zároveň porušují. Zároveň ovšem by se i opereta ve fraku měla zahrát tak životně, aby emoce byly současné a srozumitelné současným lidem. Nesmí to být zastaralý formát, kdy všichni stojí v půlkruhu, milostný duet se zpívá bok po boku s pohledem dopředu. Ale kulisy i kostýmy si zaslouží dobové realie.

Jakou klasickou operetu byste si přál inscenovat nebo v ní hrát?

Říkat, co je moje vysněná role, tomu se vyhýbám. Navíc moje pěvecké školení je muzikálové, takže do operety bych se určitě nehrnul. Ale jako režisér mám rád Offenbacha. To jsou velmi zábavné a velmi současné věci a těšilo by mě je inscenovat. Stejně jako operety z dílny dvojice Gilbert a Sullivan.

Jak byste definoval muzikál?

Pro mne musí mít hlavně příběh. A to je asi slabina českých muzikálů. Ty jsou spíše psané tak, aby hudba nějakého populárního hitmakera nabízela sólové výstupy jednotlivých postav. Prioritou tu není řemeslo. Všechno je napsané navíc velice rychle a nemá to čas zrát. Hudba by měla korespondovat s tématem, dobou a místem děje, a ne být univerzální a zaměnitelná s čímkoli jiným. Zkrátka všechno by mělo sloužit příběhu: libreto, hudba, kostýmy i výkony herců.

Jaký světový muzikál byste si přál přivést na jeviště plzeňského divadla?

To je to samé jako s vysněnou rolí... Například v Londýně se mi teď líbil jeden, jehož název nebudu prozrazovat. Fascinoval mě také muzikál Come from Away, který je o 11. září. Zprvu jsem si říkal, co o takovém tématu chtějí hrát a ještě k tomu muzikál, ale je to nesmírně silné a pravdivé. To bych tu tedy rád uvedl.

Lumír Olšovský

- narozen 3. července 1973 v Hlučíně
- činoherní a muzikálový herec a dabér
- od roku 2016 vedoucí souboru muzikálu Divadla Josefa Kajetána Tyla v Plzni

Pod tímto odkazem najdete mimo jiné i podcast s Lumírem Olšovským. Dozvíte se třeba, čím současná televize kazí herečům výslovnost nebo jak se Cena Thálie 2022 liší od té, kterou Lumír Olšovský dostal před dvaceti lety.

Film představuje Loose jako revolucionáře

Film Adolf Loos – revolucionář mezi architekty uvedla před Vánoci Česká televize a v předpremiéře se promítal také v Semlerově rezidenci v Plzni.

Snímek mapuje život a dílo světově uznávaného architekta Adolfa Loose, který patřil k autorům přerodu evropské architektury na počátku 20. století, rád kombinoval osvědčené prvky luxusního i standardního angloamerického bydlení s přirozenou strukturou přírodních materiálů a předměty pocházejícími z exotických zemí. Natáčelo se v Praze, Plzni, Brně i Vídni a tvůrcům se podařilo na několika ikonických stavbách představit zásadní prvky Loosova díla, který za svůj život vytvořil 65 realizací, z nichž největší podíl po Vídni připadá právě na Plzeň. Českou premiéru uvedli v Plzni všichni tvůrci dokumentu včetně režiséra Aleše Kisila a kameramana Davida Cysaře. Na natáčení se podílely také Západočeská galerie v Plzni a Plzeň Turismus, jež zorganizovaly předpremiéru v Semlerově rezidenci společně s Finále Plzeň a Regionální Filmovou Kancelář Plzeňského kraje.

foto: Jan Ružička

Není třeba zachraňovat jenom památky

Krásné školní budovy, sokolovny, hřbitovní zdi, kašny, hospodářské objekty a areály nebo třeba schodiště – to všechno se může dočkat záchrany, i když nejde o chráněné kulturní památky. Plzeňský kraj totiž přichází s novým dotačním titulem, který právě na takové objekty pamatuje. K dispozici je celkem třicet milionů korun. O podporu mohou žádat obce a města, které vlastní takové nemovitosti, a přidělené dotace se budou pohybovat od sta tisíc do jednoho milionu. Na co ovšem z tohoto dotačního programu žádat nelze, jsou moderní a technické objekty.

Kromě programu Podpora revitalizace objektů kulturního dědictví v obcích Plzeňského kraje otevírá kraj opět i další, již tradiční grantové programy, jako je třeba podpora literární tvorby, audiovizuálních děl či kultury anebo program, díky němuž se opravují památkové objekty. Ten v uplynulých letech pomohl například zachránit systém podzemních štol v chotěšovském klášteře, varhany v kostele sv. Vojtěcha ve Štáhlavech, schodiště před kostelem v Klenčí pod Čerchovem nebo památník obětím pochodu smrti v Poběžovicích.

Vít Klusák natáčí v Plzni Bombu

Režisér Vít Klusák, který je známý svými dokumenty, natáčí svůj první hraný film. Jmenuje se Bomba a natáčí ho v Plzni. Snímek vzniká v autentickém prostředí vánočních trhů a je inspirován skutečnou událostí, která se odehrála na jihu Londýna v dubnu 1999. Na tržišti byla nalezena taška s bombou, která následně zranila téměř padesát lidí. Vít Klusák se ani ve svém hraném debutu neodklání od dokumentaristické povahy. Příběh se sice

odehrává na konkrétním místě, ovšem rezonuje s celosvětovými tématy, jako je globální oteplování, koronavirová krize nebo uprchlická krize. Prostředí přesně vykreslených kýčovitých vánočních trhů se v příběhu stává metaforou zkázy planety, kterou jsme my, lidé, proměnili v Matějskou pouť. Vznik snímku byl podpořen z Programu na podporu tvorby audiovizuálních děl Plzeňského kraje.

Kraj vychází vstříc fenoménu karavanů

Zájem o individuální dovolenou umocnila v posledních dvou letech pandemie covidu-19. Projevilo se to mimo jiné ve zvýšeném nákupu či pronájmech karavanových přívěsů a obytných automobilů, které uživatelům nabízejí ještě nedávno netušený komfort.

Ovšem takovýto způsob dovolené vyžaduje i infrastrukturu, která poskytuje nejen vhodné a bezpečné parkování, ale zajišťuje i zázemí pro technickou obsluhu zejména hygienických zařízení. Proto Plzeňský kraj vyhlásil nový dotační program Podpora karavanových stání v Plzeňském kraji na rok 2023. Ten chce podpořit výstavbu jak vhodných karavanových stání, tak i samotných servisních stanic, tzv. stellplatzů. Na to vše je připraveno osm milionů korun.

Cílem programu je pomocí rozvinout tuto novou oblast trávení dovolených a to bez ohledu na to, zda je v režii obcí nebo

soukromých provozovatelů. Pomocnou ruku nabízí i dalším zájemcům, kteří mají vizi, jak tento fenomén využít k rozvoji regionu. Program je tedy určen všem, kdo mají v daných lokalitách největší přehled o potřebách v oblasti cestovního ruchu.

Plzeňský kraj chce podpořit nejen dnes často navštěvované turistické oblasti, ale rád by do nabídky zapojil i nová atraktivní místa, aby návštěvnost regionu byla co nejrovnoměrnější. Dalším přínosem je i organizace dopravy: vzniknou-li nová karavanová stání, nebudou tahle auta nucena stát na nevhodných místech. A v neposlední řadě karavanová stání zajistí také čistotu a správné nakládání s odpady. Vynechat nelze ani hledisko bezpečnosti.

Zkrátka jde o to zatraktivnit celý region, zpříjemnit pobyt hostům, napomoci rozvoji přidružených služeb a zpřehlednit provoz v dotčených územích.

foto: AKK ČR - Jan Pacovský

Rudolf ŠPOTÁK
(PIRÁTI)

hejtman Plzeňského kraje

Petr VANKA
(ANO 2011)

*náměstek hejtmána
pro oblast regionálního
rozvoje, IT a evropských
záležitostí*

Ing. Pavel ČÍŽEK
(STAN)

*náměstek hejtmána
pro oblast dopravy*

Jan KŮRKA
(SPD)

*člen Kontrolního výboru
a Výboru pro životní
prostředí, zemědělství
a evropské záležitosti*

Ivo GRÜNER
(ČSSD)

zastupitel Plzeňského kraje

Téma: GIGAFACTORY Líně

autor: **Markéta Čekanová**

Případné zrušení letiště v Líních a výstavba takzvané gigafactory, kde by společnost Volkswagen vyráběla baterie do elektromobilů, rozvířily veřejné mínění na sklonku minulého roku. Jaký postoj zaujímají v této kauze politické subjekty v Plzeňském kraji?

Rudolf Špoták: Celý tento projekt je aktivitou vlády a nám nezbyvá než to akceptovat a snažit se kompetencemi, které má kraj k dispozici, aby se to občanů dotklo co nejméně a zároveň, aby se nám z této potenciální investice podařilo vytěžit toho co nejvíce.

Petr Vanka: V této chvíli probíhají intenzivní jednání mezi vládou a starosty, takže já bych ještě neřikal, že se letiště bude rušit a bude se stavět gigafactory. Zatím je to předčasné.

Pavel Čížek: V prostoru letiště je už dlouhá léta plánovaná průmyslová zóna a tak to figuruje i v územním plánu Plzeňského kraje. Pokud se do průmyslové oblasti, jíž Plzeňský kraj vždycky byl, přivede nová, moderní technologie, je tu velká šance na modernizaci celého průmyslu a možná i technického vzdělávání. Pokud bychom tu mohli mít technologii na nejvyšší současné úrovni, určitě by to náš kraj technologicky posunulo.

Jan Kůrka: Během podzimní volební kampaně většina z nás, kdo jsme stáli před kamerami, tvrdila, že zachováme letiště a jsme proti výstavbě gigafactory, protože Plzeňský kraj je průmyslem dostatečně saturován. A jestli to bude jinak, vidím to jako zradu na voličích.

Ivo Grüner: V roce 2010 nebo 2011 byla zmiňovaná průmyslová zóna diskutována s obcemi a jejich připomínky byly do plánů zapracovány. Stát totiž původně slíbil, že celé letiště předá Plzeňskému kraji. Problém je v tom, že stát změnil své plány a udělal to, aniž by o tom obce informoval.

Pokud by tedy stát nejprve jednal s obcemi a s krajem, nebyl by problém gigafactory tak velký?

Ivo Grüner: Myšlenka jako taková není špatná. Ale nejdřív bylo řečeno, že zabereme celou plochu letiště – a postupně přicházíme k tomu, že to nemusí být celá plocha, že tam letiště může zůstat, že obce mohou přijít s kompromisem... Ale to všechno mělo být na začátku!

Pokud se do průmyslové oblasti, jíž Plzeňský kraj vždycky byl, přivede nová, moderní technologie, je tu velká šance na modernizaci celého průmyslu a možná i technického vzdělávání.

Pavel Čížek

Pavel Čížek: Komunikace nikdy není jednoduchá – ani mezi dvěma lidmi, natož mezi institucemi. Teď už víme, že zóna, která má sedm set hektarů, by pro gigafactory mohla mít jen přes dvě stě, mohla by být daleko od obcí a kolem by mohl být pás zeleně. Podařilo se s obcemi vyřešit otázku příjezdové komunikace, jejíž napojení by mohlo být jinde, než původně předpokládalo Ředitelství silnic a dálnic. Vznikla by tu krajská komunikace, kterou by zaplatil stát a která by vyřešila mimo jiné i tranzitní dopravu v Chlumčanech. A jako kraj bychom chtěli, aby se řešila i problematika pitné vody a propojování vodárenských systémů.

Ivo Grüner: Pro mne je zásadní, aby se domluvily obce se státem a aby se zachovalo letiště. Protože jen hlupák se zbavuje v dnešní době mezinárodního letiště. Třeba právě pro firmy, které tu budou podnikat. Ale pochopitelně tak, aby to neobtěžovalo obce v okolí. A také využít infrastruktury, která tu je, například vlečky, aby se sem nemuselo za každou cenu jezdit auty. Zároveň je tu dost místa, aby tu bylo i klidové území, park, kampus vysoké školy a podobně. Prostě aby tu lidé mohli žít.

Rudolf Špoták: Bohužel komunikace vlády s krajem a obcemi byla, jak jsem řekl i panu premiérovi, naprosto zpackaná. Naštěstí poté začala být komunikace mezi státem a obcemi mnohem intenzivnější.

Jan Kůrka: Ve volební kampani jsme všichni říkali, že podpoříme rozvoj kraje, a to výrobou s vysokou přidanou hodnotou. A u té baterkárny nejsem o něčem takovém přesvědčen. Víme, že sem má přijít čtyři a půl tisíce dělníků, kteří nepotřebují tak velkou kvalifikaci, na jakou jsme na Plzeňsku zvyklí. Proto se SPD bude snažit výstavbu gigafactory pozdržet, protože jsme přesvědčeni, že přijde ještě něco lepšího.

Petr Vanka: Rád bych vám připomněl slova vašeho přítele, prezidenta Miloše Zemana, který říká, že pouze blbec nemění své názory. Ještě před pár měsíci jsem zastával podobný názor jako vy. Ale od té doby jsem viděl několik studií, jak vypadají podobné továrny jinde po světě, a názor jsem změnil. Součástí baterkárny je i vývojové inovační centrum. Na Západočeské univerzitě má proto vzniknout nový obor, který by se vývojem baterií pro elektroauta zabýval. A zapojí se i další naše vývojové a inovační firmy. Často slyším, že by sem mělo přijít čtyři a půl tisíce Rumunů. Jenže ti lidé mají minimální kvalifikaci a když jsem viděl, jak podobné továrny fungují, tak vím, že potřebují lidi kvalifikované, minimálně se středoškolským vzděláním.

Premiér Fiala považuje gigafactory za projekt, který má zásadní význam pro konkurenceschopnost ČR. Umožňuje podle něj zachování a restrukturalizaci automobilového průmyslu, na kterém je velmi významně postavena česká ekonomika. Ministerstvo průmyslu a obchodu, Škoda Auto a Hospodářská komora jsou také přesvědčeny, že by výstavba továrny zásadně pomohla ekonomické budoucnosti ČR. To jen na okraj.

Jan Kůrka: Pokrok to určitě přinese. Ale jaké to může přinést minusy? Ti, kteří přijdou, budou mít určitě jiné platové podmínky. A tak mám obavu, že by mohlo dojít k rozvalu vyváženosti, která momentálně na Plzeňsku panuje a je přínosem i pro kraj.

Rudolf Špoták: Pokud budu postupovat podle této teorie, tak sem nebudeme chtít přivést silného investora, aby si naši občané vydělali víc? To jste teď řekl. Já bych naopak lidem přál, aby pracovali za co nejlepších podmínek. Pak jste také řekl, že byste si počkal na lepší nabídku. To už čekal Ústecký kraj, Karlovarský a Moravskoslezský – a podívejte se, jak jsou na tom, jaké obrovské miliardy tam budou muset jít na restrukturalizaci průmyslu.

Další částí celého problému je budoucnost letiště. Letiště Líně je pátým nejvytíženějším letišťem v republice. Za loňský rok tu vzlétlo a přistálo zhruba dvacet tisíc strojů. Pokud by tu vznikla gigafactory a letiště by bylo zrušeno, muselo by se někam přesunout. Objevily se například informace o jeho stěhování do Rokycan. Jak moc je to reálné?

Rudolf Špoták: Na začátku ministerstvo obrany řeklo, že je připraveno dát k dispozici celou tuhle zónu. Po diskuzích s krajem a obcemi se plocha pro gigafactory zmenšila, ale zůstala pro ni lokalita v místě vzletové dráhy. Což je požadavek obcí, protože je to dál od obcí na jižní straně. Je tedy třeba vyřešit přesun letiště a subjektů, které tu působí, což je třeba Aeroklub Plzeň Bory nebo soukromé letecké školy a podobně.

Pavel Čížek: V rámci vyhledávací studie bylo posuzováno několik letišť a ploch na území kraje. Jedna z možností je i vybudovat ho na druhé straně dálnice. Uvidíme, co bude nejvýhodnější. Hlavní požadavek letců je, aby dráha byla dlouhá čtrnáct set metrů a široká třicet až čtyřicet metrů. A také aby tam byla lepší infrastruktura než v Líních, protože tento areál velmi zchátral.

Součástí baterkárny je i vývojové inovační centrum. A zapojí se i další naše vývojové a inovační firmy.

Petr Vanka

Dá se tedy už mluvit o tom, jaká místa jsou ve hře nebo ještě ne?

Pavel Čížek: Zatím ještě ne. Ale vytipované lokality se posuzují podle těchto požadavků a podle vlastnických vztahů nebo hlukových studií.

A bude se tu věs jednat s obcemi?

Pavel Čížek: Určitě. Existují zásady územního rozvoje, které se musí případně měnit stanovenými mechanismy.

Petr Vanka: Několika jednání se starosty jsem se zúčastnil a musím říct, že to jsou velmi tvrdí vyjednávači, kteří hájí zájmy svých obcí. Ale zároveň jsou konstruktivní a to, co říkají, má hlavu a patu.

Jan Kůrka: Docela dobře znám letiště Karlovy Vary, Pardubice, začínají prosperovat České Budějovice a léta jsem si myslel, že Líně jsou základem pro to, aby tu jednou vyrostlo letiště, jako jinde není. A letecká doprava je fenoménem dnešní doby.

Rudolf Špoták: Letiště v Českých Budějovicích stojí. Jihočeský kraj asi osmdesát milionů ročně. Vidím, kolik stojí karlovarské letiště poté, co odsud prakticky odešla ruská klientela. A pak vidím pana náměstka Čížka a představuju si, že bychom z jeho rozpočtu sebrali osmdesát milionů, které by místo do oprav silnic šly do provozu letiště. Nemyslím si, že by to byl dobrý nápad. Plzeňský kraj má letiště na Ruzyni. Jeho dostupnost je pro nás velmi dobrá a pokud se navíc podaří zdvojkolejnit a zrychlit železniční koridor Praha – Mnichov, bude to pro naše občany lepší než mít za humny letiště.

PODCAST

Celý Hyde park si můžete poslechnout jako Podcast Plzeňského kraje.

Poběžovice mají alej pro školkáčky

**Naše krajina není v dobrém stavu.
Trápí ji sucho, eroze nebo povodně.
Pomoci jí ovšem může kdokoli z nás,
a to díky projektu Zdravá krajina.**

V Poběžovicích se například rozhodli obnovit zaniklou polní cestu, která by sloužila jako místo pro procházky dětem z mateřské školy. Ještě nedávno tu byl pouze lán pole.

„Pravidelné vycházky a pobyt na čerstvém vzduchu k mateřské školce neodmyslitelně patří, ale pro školkáčky v Poběžovicích to znamenalo překonat frekventovanou silnici, aby se dostali alespoň do zámeckého parku. Právě proto byla obnova polní cesty ideálním řešením, umožňuje totiž dětem vyjít ze školky rovnou do přírody,“ říká ředitelka mateřské školy Lenka Pekárová.

Ruku k dílu přidali všichni: pracovníci služeb města Poběžovice, dobrovolní hasiči, zaměstnanci školky, rodiče, prarodiče a dobrovolníci. Nejprve byly vysazeny velké listnaté stromy a k nim následně přibýlo osmdesát stromů ovocných. Základem jsou duby letní, které jsou dlouhověké a bude se jim tu dobře dařit. Mezi ně byly vysázeny jabloně, hrušně, kdoule, višně, jeřáby a další.

Iniciativa Zdravá krajina (www.zdravakrajina.cz) podporuje postupnou přeměnu krajiny Plzeňského kraje tak, aby dokázala zadržovat více vody a byla více přátelská nejen k lidem.

Sledujte Plzeňský kraj na **zak** ZÁPADOČESKÁ TELEVIZE

PLZEŇSKÝ KRAJ

PLAY

- ▶ **DUEL**
- ▶ **STUDIO Z**
- ▶ **JAK ŽIJE PLZEŇSKÝ KRAJ**
- ▶ **S HEJTMANEM NA ROVINU**

Cena hejtmana za záchranu života 2022

Máte ve svém okolí někoho, kdo vloni
přispěl k záchraně lidského života?

Pošlete nám do 28. února 2023 nominaci
s popisem tohoto výjimečného činu společně
s vyplněným kuponem (viz níže).

Cenu hejtmana za záchranu života 2022
**udělí hejtman Rudolf Špoták na základě
nominací obyvatel Plzeňského kraje.**

NAVRHUJI NA CENU HEJTMANA ZA ZÁCHRANU ŽIVOTA 2022

Jméno, adresa, telefon/email:.....

.....

Za tento výjimečný čin:.....

.....

.....

Moje jméno a adresa:.....

.....

Můj telefon a email:.....

Tento kupon vystříhnete s popisem výjimečného činu a kontaktem na Vás a nominovaného a zašlete **do 28. února 2023** na adresu:
Plzeňský kraj, kancelář hejtmana, Škroupova 18, 306 13 Plzeň nebo elektronicky na cenahejtmana@plzensky-kraj.cz